

Środa, 15 lutego 2017 r.

P8_TA(2017)0037

Sprawozdanie za rok 2016 dotyczące Bośni i Hercegowiny**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie sprawozdania Komisji za rok 2016 dotyczącego Bośni i Hercegowiny (2016/2313(INI))**

(2018/C 252/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony,
- uwzględniając protokół w sprawie dostosowania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej, parafowany w dniu 18 lipca 2016 r. i podpisany w dniu 15 grudnia 2016 r.,
- uwzględniając wniosek Bośni i Hercegowiny o członkostwo w Unii Europejskiej złożony dnia 15 lutego 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej w sprawie Bałkanów Zachodnich przyjęte w dniach 19–20 czerwca 2003 r. i załącznik do nich zatytułowany „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 września 2016 r. w sprawie wniosku Bośni i Hercegowiny o członkostwo w Unii Europejskiej,
- uwzględniając konkluzje prezydencji UE z dnia 13 grudnia 2016 r.,
- uwzględniając pierwsze posiedzenie Parlamentarnego Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia UE–Bośnia i Hercegowina, które miało miejsce w Sarajewie w dniach 5–6 listopada 2015 r., oraz pierwsze posiedzenia Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia oraz Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia między Bośnią i Hercegowiną a UE, które miały miejsce, odpowiednio, w dniach 11 i 17 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając deklarację końcową przewodniczącego szczytu w sprawie Bałkanów Zachodnich, który odbył się dnia 4 lipca 2016 r. w Paryżu, oraz zalecenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczyt w Paryżu w 2016 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie w sprawie porozumienia się władz Bośni i Hercegowiny co do kluczowych działań na drodze tego kraju do integracji z UE, wydane dnia 1 sierpnia 2016 r. przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel oraz komisarza do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia,
- uwzględniając wspólne oświadczenie wydane dnia 17 września 2016 r. przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel oraz komisarza do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia w następstwie decyzji Trybunału Konstytucyjnego Bośni i Hercegowiny w sprawie Dnia Republiki Serbskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2016 r. zatytułowany „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2016 r.” (COM(2016)0715) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Sprawozdanie na temat Bośni i Hercegowiny za 2016 r.” (SWD(2016)0365),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Unijna pomoc przedakcesyjna na rzecz wzmocnienia zdolności administracyjnych na Bałkanach Zachodnich – meta-kontrola”⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ETO 2016 nr 21.

Środa, 15 lutego 2017 r.

- uwzględniając 50. sprawozdanie wysokiego przedstawiciela ds. realizacji porozumienia pokojowego w sprawie Bośni i Hercegowiny przedłożone Radzie Bezpieczeństwa ONZ ⁽¹⁾,
- uwzględniając oświadczenie złożone w listopadzie 2016 r. w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich przez JE João Vale de Almeida, szefa delegatury Unii Europejskiej przy ONZ, podczas debaty w Radzie Bezpieczeństwa na temat sytuacji w Bośni i Hercegowinie,
- uwzględniając program reform dla Bośni i Hercegowiny na lata 2015–2018 przyjęty w lipcu 2015 r. oraz mechanizm koordynacji przyjęty przez Radę Ministrów Bośni i Hercegowiny oraz rządy Federacji Bośni i Hercegowiny i Republiki Serbskiej w dniu 23 sierpnia 2016 r.,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie tego kraju,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0026/2017),
- A. mając na uwadze, że UE jest nadal zaangażowana w działania na rzecz unijnej przyszłości Bośni i Hercegowiny (BiH), a także na rzecz jej integralności terytorialnej, suwerenności i jedności; mając na uwadze, że osiągnięto postępy na drodze do integracji z UE; mając na uwadze, że Rada zwróciła się do Komisji o przygotowanie opinii w sprawie wniosku BiH o członkostwo;
- B. mając na uwadze, że w dniu 9 grudnia 2016 r. w Sarajewie komisarz ds. europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia przekazał władzom BiH kwestionariusz;
- C. mając na uwadze, że zawieszenie autonomicznych środków handlowych zostanie cofnięte po podpisaniu Protokołu w sprawie dostosowania układu o stabilizacji i stowarzyszeniu i rozpoczęciu jego tymczasowego stosowania;
- D. mając na uwadze, że przyjęcie programu reform dla BiH na lata 2013–2018 oznacza uznanie przez władze na wszystkich szczeblach pilnej potrzeby zapoczątkowania procesu odbudowy i modernizacji gospodarki z myślą o tworzeniu miejsc pracy i wspieraniu zrównoważonego, efektywnego, sprawiedliwego społecznie i stałego wzrostu gospodarczego; mając na uwadze, że BiH wykazała zaangażowanie i gotowość do zainicjowania dalszych reform społeczno-gospodarczych niezbędnych do ograniczenia wciąż zbyt wysokiego bezrobocia młodzieży;
- E. mając na uwadze, że niezależny, działający i stabilny wymiar sprawiedliwości ma istotne znaczenie dla zagwarantowania praworządności i postępów na drodze do przystąpienia do UE;
- F. mając na uwadze, że nadal utrzymują się poważne wyzwania pod względem trwałości procesu pojednania; mając na uwadze, że postępy w procesie przystąpienia do UE ułatwią dalsze pojednanie;
- G. mając na uwadze, że BiH wciąż nie wykonała wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) w sprawach *Sejdić-Finci*, *Zornić* i *Pilav*;
- H. mając na uwadze, że nadal szerzy się korupcja, w tym na najwyższym szczeblu;
- I. mając na uwadze, że w BiH wciąż przebywają 74 000 uchodźców wewnętrznych, a znaczna liczba uchodźców z BiH przebywa w krajach ościennych, w całej Europie i na świecie, ponadto 6 808 osób uznaje się za zaginione;
- J. mając na uwadze, że edukacja ma zasadnicze znaczenie dla zbudowania i propagowania tolerancyjnego i pluralistycznego społeczeństwa, a także dla wspierania kulturowego, religijnego i etnicznego porozumienia w kraju;
- K. mając na uwadze, że BiH jest sygnatariuszem Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (konwencja z Espoo z 1991 r.);

⁽¹⁾ S/2016/911.

Środa, 15 lutego 2017 r.

- L. mając na uwadze, że (potencjalne) kraje kandydujące są oceniane na podstawie własnych osiągnięć, a harmonogram akcesji zależy od tempa i jakości niezbędnych reform;
1. z zadowoleniem przyjmuje rozpatrzenie przez Radę wniosku BiH o członkostwo w UE i przekazanie kwestionariusza oraz oczekuje opinii Komisji dotyczącej merytorycznych aspektów wniosku o członkostwo; wzywa właściwe władze BiH na wszystkich szczeblach do aktywnego zaangażowania się w ten proces oraz do współpracy i uzgadniania działań przy uczestniczeniu w procesie wydawania opinii przez Komisję poprzez zapewnienie jednolitego i spójnego zbioru odpowiedzi na pytania Komisji; wskazuje, że ta procedura będzie także stanowić dowód funkcjonowania państwa; ponownie stwierdza, że proces przystąpienia do UE to proces pluralistyczny z udziałem wszystkich zainteresowanych stron;
 2. docenia i z zadowoleniem przyjmuje rolę potrójnej prezydencji, która odgrywa ważną rolę w tworzeniu zachęt dla wszystkich innych podmiotów instytucjonalnych na wszystkich szczeblach do zaangażowania się w działania mające na celu odegranie przypisanej im roli w ogólnym procesie zbliżania kraju do UE;
 3. z zadowoleniem przyjmuje postępy dokonane w realizacji programu reform na lata 2015–2018, a także zamiar podjęcia przez ten kraj dalszych reform instytucjonalnych i społeczno-ekonomicznych; przypomina, że nowe podejście UE do BiH jest spowodowane trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną i rosnącym niezadowoleniem obywateli; zauważa, że obecnie sytuacja nieco się poprawiła, jednak podkreśla, że zharmonizowane i skuteczne wdrażanie programu reform zgodnie z planem działania jest niezbędne do osiągnięcia rzeczywistych zmian w całym kraju i wymiernej poprawy warunków życia wszystkich obywateli BiH;
 4. apeluje o utrzymanie tempa reform w celu przekształcenia BiH w całkowicie skuteczne, pluralistyczne i funkcjonalne państwo opierające się na praworządności, gwarantujące równość i demokratyczną reprezentację wszystkich jego narodów składowych i obywateli; wyraża ubolewanie, że wspólne wysiłki reformatorskie są nadal często hamowane przez podziały etniczne i polityczne spowodowane głęboko zakorzenionymi tendencjami do dezintegracji utrudniającymi normalny rozwój demokratyczny, a także przez dalsze upolitycznianie administracji publicznej; podkreśla także, że BiH nie stanie się pewnym kandydatem do członkostwa w UE, jeżeli nie zapewni odpowiednich warunków instytucjonalnych; wzywa wszystkich przywódców politycznych do pracy na rzecz wprowadzenia koniecznych zmian, w tym reformy ordynacji wyborczej, również przy uwzględnieniu zasad wyrażonych w poprzednich rezolucjach PE, w tym zasady federalizmu, decentralizacji i prawowitego przedstawicielstwa, a także do zagwarantowania wszystkim obywatelom na równych zasadach możliwości kandydowania, uzyskania mandatu wyborczego, a także sprawowania urzędu na wszystkich szczeblach politycznych; uważa za niezbędne utrzymanie konsensusu w sprawie przystąpienia do UE i poczynienie postępów, w skoordynowany sposób, w zakresie praworządności, w tym w walce z korupcją i zorganizowaną przestępczością, a także w zakresie reformy sądownictwa i administracji publicznej; ponadto podkreśla, że w dalszym ciągu należy kłaść nacisk na skuteczne przeprowadzenie reform społeczno-gospodarczych, co powinno pozostać priorytetem;
 5. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie ustanowienia mechanizmu koordynacji w kwestiach związanych z UE, którego celem jest poprawa funkcjonalności i skuteczności procesu akcesyjnego, między innymi w zakresie unijnej pomocy finansowej, oraz umożliwienie lepszego współdziałania z UE; wzywa do jego szybkiego wdrożenia; ponadto wzywa do skutecznej współpracy i komunikacji między wszystkimi szczeblami administracji rządowej oraz z UE w celu ułatwienia przyjęcia i wdrożenia unijnego dorobku prawnego i do udzielenia zadowolających odpowiedzi na pytania Komisji w całym procesie wydawania opinii; za niedopuszczalne uznaje to, że rząd Republiki Serbskiej, przyjmując przepisy o składaniu sprawozdań bezpośrednio do Komisji, usiłuje ustanowić równoległe kanały komunikacji; apeluje o dalsze wzmocnienie roli i możliwości Dyrekcji ds. Integracji Europejskiej, aby mogła ona w pełni sprawować swą funkcję koordynującą w ramach wdrażania Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz, ogólnie rzecz biorąc, w procesie akcesyjnym;
 6. wyraża zadowolenie z podpisania Protokołu w sprawie dostosowania układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, który jest tymczasowo stosowany od dnia 1 lutego 2017 r. i który automatycznie przywraca autonomiczne środki handlowe zawieszane od dnia 1 stycznia 2016 r.; oczekuje szybkiej i sprawnej ratyfikacji tego protokołu;
 7. ubolewa, że wciąż nie przyjęto regulaminu Parlamentarnego Komitetu Stabilizacji i Stowarzyszenia ze względu na próby wprowadzenia blokad etnicznych w regulaminie komitetu, w związku z czym BiH pozostaje jedynym krajem objętym procesem rozszerzenia, w którym nie udało się należycie ukonstytuować takiego organu; wzywa organy przewodniczące parlamentu BiH do bezzwłocznego znalezienia rozwiązania, tak aby spełnić wymogi instytucjonalnych i prawnych ram UE oraz zapewnić rzeczywisty nadzór parlamentarny nad procesem przystąpienia; przypomina, że układ o stabilizacji i stowarzyszeniu wymaga przyjęcia regulaminu, a jego nieprzyjęcie stanowi bezpośrednie naruszenie zasad wdrażania układu;

Środa, 15 lutego 2017 r.

8. z zadowoleniem przyjmuje pewną poprawę ordynacji wyborczej w zgodzie z zaleceniami OBWE/ODIHR; zauważa, że wybory samorządowe w dniu 2 października 2016 r. zostały przeprowadzone zasadniczo w sposób uporządkowany; wyraża ubolewanie, że po sześciu latach obywatele Mostaru wciąż nie mogą korzystać z demokratycznego prawa do wyboru swoich przedstawicieli do władz lokalnych ze względu na ciągłe spory między przywódcami politycznymi; wzywa do szybkiego wdrożenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie Mostaru poprzez zmianę ordynacji wyborczej i statutu miasta; zdecydowanie potępia niedopuszczalne akty przemocy wobec urzędników wyborczych w Stolacu i wzywa właściwe instytucje do rozwiązania tego problemu poprzez poszanowanie praworządności, w tym przeprowadzenie dochodzeń w sprawie wszystkich aktów przemocy i nieprawidłowości wyborczych oraz ściganie sprawców; odnotowuje unieważnienie wyborów w Stolacu przez Centralną Komisję Wyborczą BiH oraz wzywa do przeprowadzenia ponownych wyborów z zachowaniem norm demokratycznych, w sposób pokojowy i w atmosferze tolerancji;

9. ubolewa, że zadeklarowane zobowiązanie polityczne do zwalczania korupcji nie przełożyło się na namacalne rezultaty; podkreśla, że brak jest konkretnych wyników w głośnych sprawach, a prawne i instytucjonalne ramy zwalczania korupcji systemowej, np. w związku z finansowaniem partii politycznych, zamówieniami publicznymi, konfliktami interesów i oświadczeniami majątkowymi, są słabe i nieodpowiednie; dostrzega postępy w zakresie przyjmowania planów działania na rzecz zwalczania korupcji oraz tworzenia organów ds. zapobiegania korupcji na różnych szczeblach sprawowania rządów, a także apeluje o spójne i szybkie wdrożenie tych decyzji; zauważa z zaniepokojeniem, że rozdrobienie i słaba współpraca między agencjami utrudniają skuteczność środków antykorupcyjnych; apeluje o większą specjalizację zawodową w policji i sądownictwie dzięki odpowiednim kanałom koordynacji; podkreśla potrzebę wykazania się dobrymi wynikami w skutecznym kontrolowaniu finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych, tak aby opracować przejrzyste procedury zatrudniania w szerzej rozumianym sektorze publicznym, a także by wyeliminować korupcję w cyklu zamówień publicznych;

10. podkreśla, że wyniki spisu powszechnego z 2013 r. stanowią istotną podstawę do udzielenia właściwej odpowiedzi na kwestionariusz Komisji oraz mają duże znaczenie dla skutecznego planowania społeczno-gospodarczego; z zadowoleniem przyjmuje ostateczną ocenę wydaną przez międzynarodową operację monitorowania, z której wynika, że w ujęciu ogólnym spis ludności w BiH przeprowadzono zgodnie z normami międzynarodowymi; ubolewa nad faktem, że Republika Serbska nie uznała wyników spisu ludności za prawomocne, a jej władze opublikowały własne wyniki, różniące się od wyników potwierdzonych przez Agencję Statystyczną BiH; nalega na władze Republiki Serbskiej, by ponownie rozważyły swe podejście; apeluje do agencji statystycznych BiH, by dokonały znaczących postępów w tej istotnej dziedzinie oraz dostosowały swoje statystyki i metodologię do norm Eurostatu;

11. przypomina, że profesjonalna, skuteczna i oparta na osiągnięciach administracja publiczna jest podstawą procesu integracji każdego kraju, który dąży do członkostwa w UE; wyraża zaniepokojenie z powodu utrzymującego się rozdrobienia i upolitycznienia administracji publicznej, które hamuje reformy instytucjonalne i legislacyjne oraz powoduje, że świadczenie usług publicznych dla obywateli jest uciążliwe i kosztowne; apeluje, aby w trybie pilnym przyjąć bardziej zharmonizowane podejście do kształtowania i koordynowania polityki między wszystkimi szczeblami sprawowania rządów, odpolitycznić administrację publiczną i sektor publiczny, usprawnić planowanie średnioterminowe oraz opracować jasną strategię zarządzania finansami publicznymi;

12. ponownie wyraża zaniepokojenie utrzymującym się podziałem na cztery różne systemy prawne; podkreśla potrzebę pilnego usunięcia wszelkich utrzymujących się nieprawidłowości w sądownictwie, zwiększenia wydajności i wzmocnienia niezawisłości sądowej, w tym przez odpolitycznienie sądownictwa, zwalczania korupcji w sądownictwie, a także wdrożenia odpowiednich procedur egzekwowania decyzji sądu; wzywa do szybkiego przyjęcia planu działania na rzecz wdrożenia reformy wymiaru sprawiedliwości na lata 2014–2018; wzywa do pełnego wdrożenia przepisów dotyczących ochrony dzieci i skutecznego dostępu dzieci do wymiaru sprawiedliwości; wyraża zadowolenie z przyjęcia ustawy o bezpłatnej pomocy prawnej na szczeblu państwa, a także z wprowadzenia przez Wysoką Radę Sędziów i Prokuratorów wytycznych dotyczących zapobiegania konfliktom interesów, sporządzania planów na rzecz uczciwości i środków dyscyplinarnych;

13. apeluje o zwiększenie ogólnej wydajności sądownictwa, przejrzystości i obiektywności procedury wyboru nowych sędziów i prokuratorów, a także o wzmocnienie mechanizmów rozliczalności i uczciwości w sądownictwie; podkreśla potrzebę umocnienia mechanizmów zapobiegania konfliktom interesów i wprowadzenia mechanizmów zapewniających przejrzystość sprawozdań finansowych i oświadczeń majątkowych w sądownictwie; zwraca uwagę na istotną rolę, jaką odgrywa usystematyzowany dialog na temat wymiaru sprawiedliwości w wyeliminowaniu nieprawidłowości w sądownictwie w BiH; apeluje o wypracowanie rozwiązania ustawodawczego umożliwiającego zbadanie wydajności rozpatrywania spraw sądowych na całym terytorium BiH;

Środa, 15 lutego 2017 r.

14. ubolewa nad tym, że liczne decyzje Trybunału Konstytucyjnego nie są wdrażane, w tym decyzja dotycząca poszanowania podstawowych praw demokratycznych obywateli Mostaru do głosowania w wyborach samorządowych; apeluje o szybkie wdrożenie wszystkich tych decyzji; zwraca szczególną uwagę na decyzję Trybunału Konstytucyjnego w sprawie Dnia Republiki Serbskiej, która została zakwestionowana w referendum z dnia 25 września 2016 r., uważa, że stanowi to poważne naruszenie Ogólnej umowy ramowej na rzecz pokoju w Bośni i Hercegowinie oraz atak na wymiar sprawiedliwości i praworządność; podkreśla konieczność prowadzenia dialogu, a nie podejmowania jednostronnych inicjatyw; podkreśla, że nacjonalistyczna i populistyczna retoryka oraz działania stanowią poważną przeszkodę w rozwoju, a także zaznacza, że poszanowanie praworządności oraz krajowych ram konstytucyjnych ma fundamentalne znaczenie dla postępów na drodze do integracji z UE oraz dla utrzymania pokoju i stabilności w BiH;

15. zdecydowanie potępia pozostającą wciąż w mocy ustawę o porządku publicznym w Republice Serbskiej, która podważa podstawową demokratyczną wolność zrzeszania się i zgromadzeń oraz wolność mediów, a także przepis dotyczący kary śmierci obowiązujący w Republice Serbskiej; apeluje o pilne wdrożenie ustawy o swobodzie dostępu do informacji; nalega, by władze szybko wdrożyły protokół dodatkowy do Konwencji o cyberprzestępczości Rady Europy, dotyczący kryminalizacji działań o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym popełnianych przy użyciu systemów komputerowych;

16. apeluje do przywódców politycznych o powstrzymanie się od nacjonalistycznej i secesjonistycznej retoryki, która prowadzi do podziałów i polaryzuje społeczeństwo, oraz od działań, którego zagrażają spójności, suwerenności i integralności kraju; zamiast tego namawia do poważnego zaangażowania się w reformy, które poprawią sytuację społeczno-gospodarczą wszystkich obywateli BiH, stworzą demokratyczne, pluralistyczne i sprawnie funkcjonujące państwo, a także przybliżą je do UE;

17. podkreśla znaczenie ostatniej decyzji Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zasady o składowym statusie i równości trzech współtworzących naród społeczności pod względem prawa wyboru ich własnych pełnoprawnych przedstawicieli politycznych w oparciu o pełnoprawną i proporcjonalną reprezentację w Izbie Narodów Zgromadzenia Parlamentarnego Federacji Bośni i Hercegowiny;

18. odnotowuje zadowolającą współpracę z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (MTKJ) przy sprawach dotyczących zbrodni wojennych i zachęca do zacieśnienia współpracy regionalnej w zakresie rozpatrywania tych spraw; wyraża zaniepokojenie faktem, że rozpoznawanie spraw dotyczących zbrodni wojennych odbywa się w oparciu o różne normy prawne; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nadrabiane są zaległości w sprawach dotyczących zbrodni popełnionych w czasie wojny domowej i że poczyniono dalsze postępy w skutecznym ściganiu zbrodni wojennych obejmujących przemoc seksualną; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie między delegaturą UE a Ministerstwem Finansów i Skarbu Państwa BiH w sprawie finansowania działalności prokuratur krajowych i sądów w BiH w zakresie sądenia sprawców zbrodni wojennych;

19. zdecydowanie potępia decyzję podjętą przez Zgromadzenie Narodowe Republiki Serbskiej w październiku 2016 r., by wyrazić wdzięczność wobec byłych przywódców Republiki Serbskiej skazanych za zbrodnie wojenne; wzywa do pilnego promowania pojednania i szacunku dla ofiar zbrodni wojennych; przypomina o odpowiedzialności wszystkich przywódców politycznych i instytucji BiH za obiektywną ocenę wydarzeń z okresu wojny, w interesie prawdy i pojednania, tak aby uniknąć nadużywania wymiaru sprawiedliwości do celów politycznych;

20. docenia postępy poczynione w zakresie ścigania zbrodni wojennych, w tym przemocy seksualnej, a także wzywa odpowiednie organy, by w dalszym ciągu zwiększały dostęp ofiar przemocy seksualnej do wymiaru sprawiedliwości, w tym udostępniając im bezpłatną pomoc prawną, a także oferując większe wsparcie w postaci usług psychologicznych, socjalnych i zdrowotnych oraz większe odszkodowania i dalszą pomoc; wzywa do zagwarantowania spójnego uznawania praw takich ofiar do odszkodowania;

21. odnotowuje pewne postępy w odniesieniu do uchodźców i osób wewnętrznie przesiedlonych w wyniku wojny w Bośni, pod względem zwrotu mienia oraz praw zamieszkiwania, a także odbudowy domów; wzywa właściwe organy, by ułatwiły tym osobom trwałe powrót, dostęp do opieki zdrowotnej, zatrudnienia, ochrony socjalnej i edukacji, oraz by zwracały w dalszym ciągu uwagę na odszkodowania za majątek, którego nie można przywrócić;

22. jest zaniepokojony utrzymującą się wysoką liczbą osób zaginionych w wyniku wojny; wzywa właściwe organy do bardziej zdecydowanego zajęcia się kwestią nierozstrzygniętych losów tych osób, w tym poprzez zacieśnienie współpracy między obiema częściami składowymi państwa; podkreśla, że rozwiązanie tej kwestii ma zasadnicze znaczenie dla pojednania i stabilności w regionie;

Środa, 15 lutego 2017 r.

23. wyraża zaniepokojenie stanem służby zdrowia w BiH, będącej jednym z najbardziej skorumpowanych sektorów w kraju; zwraca się do władz o dopilnowanie, aby zapobiegano dyskryminacji w dostępie do opieki zdrowotnej;

24. odnotowuje pewne postępy w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej; jest jednak zaniepokojony brakiem spójnego podejścia do zwalczania przestępczości zorganizowanej, spowodowanym licznymi planami działania różnych organów ścigania na różnych poziomach; podkreśla potrzebę dalszego wzmocnienia ram współpracy między poszczególnymi agencjami; z zadowoleniem przyjmuje wspólne dochodzenia, jednak apeluje o bardziej skoordynowane działania oraz lepszą wymianę informacji; wzywa do wzmocnienia zdolności organów ścigania, w tym w zakresie zwalczania terroryzmu; wzywa właściwe organy do podjęcia środków na rzecz zwalczania finansowania terroryzmu i prania pieniędzy oraz do zwiększenia zdolności prowadzenia dochodzeń finansowych; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie z Europolem umowy o współpracy strategicznej i operacyjnej mającej na celu zwalczanie przestępczości transgranicznej m.in. przez wymianę informacji i wspólne planowanie działań operacyjnych; zachęca do zawarcia porozumienia o współpracy również z Eurojustem;

25. podkreśla konieczność lepszego zwalczania handlu ludźmi; apeluje do federacji o szybkie wprowadzenie zmian w kodeksie karnym w celu zakazania wszelkich form handlu ludźmi, którego ofiarami są w 80 % kobiety i dziewczęta;

26. wzywa do doskonalenia mechanizmów zbierania, wymiany i analizy danych o migracji, gdyż dane statystyczne wskazują, że do BiH przybywa coraz większa liczba osób z krajów o wysokim ryzyku migracji; wzywa właściwe organy do traktowania wszystkich uchodźców i migrantów ubiegających się o azyl lub przemierzających tranzytem przez terytorium kraju zgodnie z prawem międzynarodowym i prawem UE, a także do dalszego rozwoju ram regulacyjnych dotyczących migracji i azylu, zwiększenia koordynacji między instytucjami i budowania koniecznych zdolności; wzywa Komisję do dalszej współpracy ze wszystkimi państwami Bałkanów Zachodnich w sprawach związanych z migracją, by zapewnić przestrzeganie norm europejskich i międzynarodowych;

27. zauważa, że polaryzacja w kraju w połączeniu z pogarszającą się sytuacją społeczno-gospodarczą, zwłaszcza dla młodych ludzi, zwiększa niebezpieczeństwo szerzenia się radykalizmu; apeluje o pilne zwiększenie wysiłków na rzecz zwalczania radykalizacji i o dalsze środki mające na celu identyfikację napływu zagranicznych bojowników oraz kanałów przekazywania niewykrywalnych środków finansowych służących dalszej radykalizacji, zapobieganie tym zjawiskom i ich udaremnianie, w tym dzięki ściślejszej współpracy z właściwymi służbami państw członkowskich i państw w tym regionie, a także poprzez wprowadzanie odpowiednich przepisów; apeluje o lepszą koordynację działań służb bezpieczeństwa i wywiadu oraz policji; wzywa do stanowczej reakcji na przypadki mowy nienawiści i rozpowszechniania ideologii ekstremistycznych za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz do karania sprawców; wzywa do szybkiego wprowadzenia programów na rzecz deradykalizacji i zapobiegania radykalizacji młodzieży we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, przez całościową edukację w dziedzinie praw człowieka, tak aby przyczynić się do zdekonstruowania narracji dotyczących radykalizacji oraz budować spójność społeczną wśród dzieci i młodzieży; w związku z tym zachęca do większego udziału młodzieży w demokratycznych procesach politycznych; wzywa właściwe organy do zwalczania ekstremizmu religijnego; odnotowuje z zaniepokojeniem występowanie w całym kraju zradykalizowanych społeczności oraz wskazuje na istotną rolę, jaką odgrywają w tej dziedzinie przywódcy religijni, nauczyciele i cały system edukacji; przypomina ponadto o konieczności zapewnienia narzędzi reintegracji i rehabilitacji jednostek w społeczeństwie oraz poprawy i wzmocnienia narzędzi służących deradykalizacji;

28. odnotowuje aktywne zaangażowanie wspólnej komisji parlamentarnej ds. bezpieczeństwa i obrony w zapewnianiu demokratycznej kontroli nad siłami zbrojnymi BiH; odnotowuje z zaniepokojeniem znaczne zapasy niezarejestrowanej broni i amunicji przetrzymywanej nielegalnie przez obywateli oraz apeluje o całkowite wyeliminowanie takiej broni; jest również zaniepokojony nieodpowiednio przechowywanymi i znacznymi zapasami amunicji i broni pozostającymi we władaniu sił zbrojnych; podkreśla znaczenie walki z handlem bronią i wzywa do zacieśnienia współpracy między UE a BiH w tej dziedzinie; apeluje o przyjęcie kompleksowego podejścia w celu zajęcia się nierozwiązanym problemem oczyszczenia kraju z min do 2019 r.;

29. uważa, że należy koniecznie zwiększyć udział społeczeństwa, w tym młodzieży, w procesie decyzyjnym oraz skuteczniej zaangażować obywateli w proces akcesyjny; ponownie apeluje o wdrożenie na wszystkich szczeblach sprawowania rządów przejrzystych i pluralistycznych mechanizmów konsultacji społecznych z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także o wprowadzenie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur przyznawania funduszy publicznych organizacjom społeczeństwa obywatelskiego; zauważa, że społeczeństwo obywatelskie jest podzielone oraz instytucjonalnie i finansowo słabe, co odbija się na jego trwałości i niezależności; apeluje o dalsze wsparcie ze strony UE, lepsze mechanizmy współpracy między rządem a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego,

Środa, 15 lutego 2017 r.

w tym o opracowanie strategicznych ram współpracy, a także o bardziej konkretne zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces przystąpienia do UE; potępia powtarzające się oszczercze kampanie i gwałtowne ataki na przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka;

30. podkreśla potrzebę znaczącej poprawy ram strategicznych, prawnych, instytucjonalnych i politycznych dotyczących przestrzegania praw człowieka; wzywa do przyjęcia ogólnokrajowej strategii na rzecz praw człowieka i niedyskryminacji oraz apeluje o dalsze środki zapewniające rzeczywiste wdrożenie międzynarodowych instrumentów praw człowieka, które BiH podpisała i ratyfikowała; wzywa do szybkiego przyjęcia ustawy o reformie urzędu rzecznika praw obywatelskich BiH; wzywa do przestrzegania zaleceń Międzynarodowego Komitetu Koordynacyjnego i Komisji Weneckiej przy przyjmowaniu tej ustawy; jest zaniepokojony faktem, że urząd rzecznika praw obywatelskich nie funkcjonuje należycie, głównie z powodu braku odpowiednich zasobów ludzkich i poważnych ograniczeń finansowych; apeluje do władz BiH na szczeblu federacji oraz w Republice Serbskiej, by ułatwiały pracę rzecznika praw obywatelskich;

31. wyraża zaniepokojenie utrzymującą się dyskryminacją osób niepełnosprawnych w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i dostępu do opieki zdrowotnej; apeluje o przyjęcie jednego krajowego planu działań na rzecz praw osób niepełnosprawnych; wzywa do opracowania kompleksowej i zintegrowanej strategii włączenia społecznego i reprezentacji społeczności romskiej; apeluje o lepsze ukierunkowanie pomocy socjalnej, by docierała ona do społeczności najbardziej podatnych na zagrożenia; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że niektóre rządy i parlamenty rozpoczęły dyskusje o prawach osób LGBTI i opracowywanie konkretnych środków mających zapewnić im ochronę; wzywa do zagwarantowania bezpieczeństwa i prawa do zgromadzeń dla grup LGBTI; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzone do ustawy antydyskryminacyjnej BiH zmiany rozszerzające wymienione rodzaje dyskryminacji o dyskryminację ze względu na wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną i tożsamość płciową; wzywa do stosownego wdrożenia tej ustawy; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie w nowelizacji kodeksu karnego Federacji Bośni i Hercegowiny zakazu popełniania przestępstw z nienawiści; zachęca do włączenia kursów o przestępstwach z nienawiści do programów nauczania i szkoleń funkcjonariuszy policji, prokuratorów i sędziów oraz do pogłębionej współpracy między policją a organami sądowymi w ściganiu przypadków przestępstw z nienawiści; ponownie apeluje o wykreślenie z konstytucji Republiki Serbskiej zapisu o karze śmierci;

32. wzywa do dołożenia starań o dalszą poprawę systemów ochrony dzieci, by zapobiegać przemocy, nadużyciom, zaniedbywaniu i wykorzystywaniu dzieci; zaleca przyznawanie większych zasobów na prewencję oraz dalsze umacnianie koordynacji działań wspólnot i władz w ochronie dzieci; wzywa do wdrożenia planu działań BiH na rzecz dzieci na lata 2015–2018;

33. zauważa, że ramy prawne ochrony mniejszości zostały w znacznej mierze wprowadzone i są zgodne z Konwencją ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych; z zadowoleniem przyjmuje reaktywowanie na szczeblu federacji Rady ds. Mniejszości Narodowych w BiH; wyraża zaniepokojenie faktem, że z powodu utrzymującego się braku koordynacji działań państwa i jego części składowych obowiązujące ustawy nie są wdrażane i nadal nie przyjęto na szczeblu państwa strategicznej platformy ds. mniejszości narodowych; ubolewa z powodu wciąż niewielkiej obecności i udziału mniejszości narodowych w debacie politycznej i publicznej oraz w mediach;

34. wzywa do podjęcia dalszych wysiłków mających na celu wspieranie równouprawnienia płci i zwiększenie udziału kobiet w polityce, życiu publicznym i zatrudnieniu, poprawę ich sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wzmocnienie praw kobiet w ogóle; zaznacza, że przepisy ustanawiające równouprawnienie kobiet i mężczyzn zostały w znacznym stopniu wprowadzone, jednak ich wdrażanie jest nadal nieskuteczne; odnotowuje z niepokojem utrzymującą się na rynku pracy dyskryminację powiązaną z macierzyństwem oraz fakt, że w częściach składowych i kantonach nie zharmonizowano przepisów o urlopie macierzyńskim i wychowawczym; podkreśla ponadto, że obowiązujące środki aktywnej polityki rynku pracy mające wspierać zatrudnienie długotrwale bezrobotnych i grup podatnych na zagrożenia, np. osób niepełnosprawnych, nie są skutecznie wdrażane; podkreśla, że należy podnosić odsetek dziewcząt, zwłaszcza ze społeczności romskiej, kończących szkołę podstawową i średnią;

35. podkreśla znaczenie skutecznego wdrażania przepisów o zapobieganiu przemocy uwarunkowanej płcią i o ochronie przed nią, zgodnie z podpisanymi i ratyfikowanymi przez BiH konwencjami międzynarodowymi dotyczącymi zapobiegania przemocy domowej i ochrony przed nią; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie właściwych organów do wdrożenia Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencji stambulskiej); wzywa do dostosowania prawodawstwa i publicznych strategii politycznych do tej konwencji; wzywa do informowania kobiet, które przeżyły przemoc, o dostępnych formach wsparcia i pomocy oraz do utworzenia

Środa, 15 lutego 2017 r.

ośrodków kryzysowych dla ofiar gwałtu i innych form przemocy seksualnej; wyraża zaniepokojenie z powodu braku systematycznej ewidencji przemocy uwarunkowanej płcią;

36. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że BiH nadal narusza europejską konwencję praw człowieka, nie wykonując wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) w sprawach *Sejdić-Finci*, *Zornić* oraz *Pilav*; stanowczo apeluje o pilne poczynienie postępów w tym zakresie w celu przyspieszenia perspektywy członkostwa tego kraju w UE; podkreśla, że wykonanie tych wyroków przyczyniłoby się do utworzenia demokratycznego i dobrze funkcjonującego społeczeństwa, w którym zagwarantowane zostałyby równe prawa dla wszystkich; przypomina, że niewykonanie tych wyroków pozwala na jawną dyskryminację obywateli w BiH i jest sprzeczne z wartościami UE;

37. jest zaniepokojony przypadkami wywierania presji politycznej i zastraszania dziennikarzy, w tym atakami fizycznymi i werbalnymi, również popełnianymi przez urzędników wysokiego szczebla lub byłych urzędników, a także brakiem przejrzystości struktury własności mediów; jest również zaniepokojony wnoszeniem cywilnych pozwów o zniesławienie przeciwko mediom i dziennikarzom wyrażającym krytyczne opinie; podkreśla, że należy przeprowadzić dochodzenia w sprawie ataków na dziennikarzy i zapewnić właściwe sądowe działania następcze; domaga się, by władze jednoznacznie potępiły wszelkie przypadki ataków na dziennikarzy i media, a także dopilnowały, by tego rodzaju przypadki były dokładnie badane, a osoby za nie odpowiedzialne zostały postawione przed sądem; apeluje o podjęcie dalszych koniecznych środków na rzecz zagwarantowania pełnego poszanowania wolności słowa, prasy i dostępu do informacji zarówno w internecie, jak i poza nim; domaga się, by władze BiH podjęły pilne działania na rzecz ochrony mediów publicznych przed upadkiem; wzywa właściwe organy do zapewnienia niezależności i stabilności finansowej trzem nadawcom publicznym, jak również politycznej, operacyjnej i finansowej niezależności oraz przejrzystości urzędu regulacji komunikacji; wzywa właściwe organy do zagwarantowania pluralizmu mediów i nadawania we wszystkich językach urzędowych BiH; wzywa do sfinalizowania transformacji cyfrowej i ustanowienia strategii łączności szerokopasmowej;

38. pozostaje zaniepokojony ciągłą fragmentacją, segregacją i złożonością systemu edukacji oraz brakiem jego skuteczności; domaga się przyjęcia ogólnokrajowych wspólnych podstawowych programów szkoleń, które przyczynią się do zapewnienia spójności w kraju; apeluje o lepszą koordynację między różnymi poziomami zarządzania szkolnictwem w celu promowania integracyjnego i niedyskryminującego systemu edukacji oraz wspierania współpracy w obrębie różnych kultur, wyznań i grup etnicznych; wzywa władze do promowania zasad tolerancji, dialogu i porozumienia międzykulturowego między poszczególnymi grupami etnicznymi; domaga się przyjęcia konkretnych środków w celu poprawy wydajności systemu kształcenia oraz wyeliminowania praktyk polegających na segregacji, przy jednoczesnym zagwarantowaniu prawa do równych szans edukacyjnych we wszystkich językach urzędowych BiH; wciąż niepokoi się wysokim odsetkiem osób zbyt wcześnie porzucających naukę i szkolenie oraz utrzymującym się wysokim odsetkiem romskich uczniów przedwcześnie kończących naukę; wyraża ubolewanie z powodu powolnych postępów w rozwiązywaniu problemu „dwóch szkół pod jednym dachem”, szkół monoetnicznych i innych form segregacji i dyskryminacji w szkołach;

39. z zadowoleniem przyjmuje środki na rzecz modernizacji prawa pracy, poprawy otoczenia biznesu oraz wyeliminowania niedociągnięć w sektorze finansowym w ramach programu reform; pozytywnie odnosi się także do wzrostu rejestrowanego zatrudnienia oraz działań podjętych w celu wzmocnienia koordynacji polityki gospodarczej; z zadowoleniem przyjmuje trzyletni program rozszerzonego wsparcia finansowego uzgodniony z MFW, co do którego oczekuje się, że przyczyni się do dalszej poprawy klimatu biznesowego, zmniejszenia rozmiaru administracji rządowej oraz do ochrony sektora finansowego; nadal ubolewa nad brakiem jednolitego obszaru gospodarczego, gdyż brak ten utrudnia prowadzenie działalności gospodarczej, ogranicza bezpośrednie inwestycje zagraniczne i szkodzi małym i średnim przedsiębiorstwom; domaga się rozwiązania tych kwestii za pomocą ujednoczonych i skoordynowanych ogólnokrajowych strategii politycznych na rzecz przemysłu oraz małych i średnich przedsiębiorstw; apeluje o pilne przedstawienie przez właściwe organy skoordynowanych działań mających na celu wzmacnianie praworządności, upraszczanie procedur egzekwowania umów i zwalczanie korupcji w gospodarce;

40. z zadowoleniem przyjmuje niewielki spadek bezrobocia; jest jednak nadal zaniepokojony tym, że bezrobocie wciąż ma w dużej mierze charakter strukturalny i że bezrobocie młodzieży nadal jest wysokie, co powoduje bardzo wysokie poziomy „drenażu mózgow”; zachęca BiH do aktywnego udziału w różnych programach przeznaczonych dla młodzieży w regionie, np. w ramach pozytywnego programu na rzecz młodzieży na Bałkanach Zachodnich lub regionalnego biura ds. współpracy na rzecz młodzieży; wzywa właściwe organy do dalszego wzmacniania obowiązujących przepisów i do wprowadzenia aktywnych strategii rynku pracy, które będą ukierunkowane w szczególności na ludzi młodych, kobiety, grupy szczególnie wrażliwe, w tym Romów, i osoby długotrwale bezrobotne, a także będą umacniały zdolności służb zatrudnienia;

Środa, 15 lutego 2017 r.

41. ubolewa, że prawa pracy obu części składowych zostały przyjęte w trybie pilnym i bez stosownego dialogu z partnerami społecznymi; zauważa, że prawa pracownicze i związkowe są wciąż ograniczone, i podkreśla znaczenie dalszego wzmocnienia i ujednolicania tych przepisów w całym kraju; przypomina, że BiH podpisała szereg konwencji MOP, które między innymi uznają zasady dialogu społecznego oraz znaczenie współpracy z partnerami społecznymi; podkreśla znaczenie dalszego wzmocnienia i ujednolicania przepisów w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w całym kraju; podkreśla również potrzebę zharmonizowania i zreformowania rozdrobnionych systemów zabezpieczenia społecznego, promowania spójności społecznej i zapewnienia ochrony socjalnej osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji;

42. zwraca uwagę, że osiągnięto pewne postępy w dalszym dostosowaniu strategii politycznych i ustawodawstwa w zakresie ochrony środowiska; domaga się znacznych wysiłków na rzecz właściwego i systematycznego wdrażania i egzekwowania istniejących przepisów; podkreśla potrzebę przyjęcia ogólnokrajowej strategii na rzecz dostosowania przepisów w zakresie ochrony środowiska do unijnego dorobku prawnego, usprawnienia ram prawnych i zwiększenia potencjału administracyjnego oraz zdolności w zakresie monitorowania; zaznacza, że przepisy regulujące dostęp do informacji o środowisku oraz procesy podejmowania decyzji przy udziale społeczeństwa muszą zostać dostosowane do unijnego dorobku prawnego; pilnie domaga się dostosowania przepisów w zakresie ochrony środowiska do dorobku prawnego UE; podkreśla, że planowanie i budowa elektrowni wodnych oraz realizacja związanych z tym projektów wymagają zachowania zgodności z międzynarodowymi i unijnymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska; domaga się, by projekty elektrowni wodnych nie były realizowane na obszarach chronionych oraz by nie były szkodliwe dla środowiska; podkreśla potrzebę udziału publicznego i konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim w stosownych projektach; wyraża zaniepokojenie z powodu braku postępów na rzecz rozwiązania problemu nadmiernego transgranicznego zanieczyszczenia środowiska związanego z działalnością rafinerii Bosanski Brod;

43. podkreśla, że uzgodnione priorytetowe projekty UE w zakresie połączenia przesyłu energii elektrycznej i gazu z sąsiadującymi krajami zostały wstrzymane z uwagi na brak politycznego porozumienia w sprawie ogólnokrajowej strategii energetycznej; w związku z tym wzywa do przyjęcia ogólnokrajowej strategii energetycznej oraz ram prawnych w zakresie gazu, zgodnych z trzecim pakietem energetycznym, w celu zniesienia sankcji nałożonych przez Europejską Wspólnotę Energetyczną; wzywa do przyjęcia ustawy o gazie ziemnym w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw, domaga się, by władze zapewniły zgodność z unijnymi oraz międzynarodowymi standardami i celami politycznymi w zakresie energii i zmiany klimatu;

44. zwraca uwagę na braki w infrastrukturze kraju i opowiada się za dalszymi inwestycjami w projekty służące poprawie połączeń transportowych w BiH oraz z państwami ościennymi; zachęca BiH do pełnego uczestnictwa we wdrażaniu unijnego programu dotyczącego sieci połączeń; wyraża uznanie z powodu przyjęcia w lipcu 2016 r. ogólnokrajowej ramowej strategii na rzecz transportu na lata 2015–2030; podkreśla, że umożliwi to BiH dostęp do finansowania z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II); domaga się, by władze dostosowały ramy prawne w zakresie transportu do stosownych przepisów unijnych, stworzyły dobrze funkcjonujące łańcuchy transportowe, wyeliminowały przeszkody w korytarzu Vc, a także przestrzegały przepisów dotyczących przetargów i zasady przejrzystości przy wyborze wykonawców w celu zapobiegania nadużyciom i korupcji;

45. przyjmuje z zadowoleniem stałą konstruktywną i proaktywną rolę BiH w promowaniu współpracy dwustronnej i regionalnej; apeluje o dalsze wysiłki na rzecz rozwiązania nierozstrzygniętych problemów dwustronnych, takich jak wytyczenie granic z Serbią i Chorwacją oraz przypadki transgranicznego zanieczyszczenia środowiska; wyraża uznanie dla BiH za dalsze podniesienie poziomu dostosowania do odpowiednich oświadczeń i decyzji UE w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) z 62 % do 77 %; wyraża ubolewanie z powodu decyzji władz BiH, by nie popierać unijnych środków ograniczających wobec Rosji, wprowadzonych w następstwie nielegalnej aneksji Krymu przez Rosję; przypomina władzom BiH o potrzebie prowadzenia jednolitej polityki zagranicznej oraz o tym, że dostosowanie polityki zagranicznej to kluczowy element członkostwa w UE; uważa, że ważne jest koordynowanie polityki zagranicznej BiH z polityką zagraniczną UE oraz dalsze aktywne angażowanie się UE w utrzymywanie ochrony i bezpieczeństwa w BiH; z zadowoleniem odnosi się do ciągłej obecności operacji ALTHEA, która zachowuje zdolność do przyczyniania się do wzmocnienia potencjału prewencyjnego władz BiH w zależności od wymogów sytuacji, jednocześnie kładąc nacisk na budowanie zdolności i szkolenie; z zadowoleniem przyjmuje także przedłużenie przez Radę Bezpieczeństwa ONZ w listopadzie 2016 r. mandatu EUFOR o kolejny rok;

46. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel, Radzie Komisji, Prezydium Bośni i Hercegowiny, Radzie Ministrów Bośni i Hercegowiny, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Bośni i Hercegowiny, a także rządowi i parlamentom Federacji Bośni i Hercegowiny i Republiki Serbskiej oraz Dystryktu Brčko, jak i samorządom dziesięciu kantonów.